

Sharpe Bowdler Richard

1847—1909.

Igaz barátunknak, SHARPE BOWDLER RICHARD-nak halálával az ornithologia azoknak a kevés számú szakembereknek egyikét veszítette el, a kik biztosan tekintik át a madárvilág összes ismert alakjait. Nemcsak a British Museum-nál — a melynek ornithologiai osztályában kevés kivétellel mindaz megvan, a mi a madáralakokról tudományosan megállapított — viselt állása, hanem nagy ornithologiai talentuma, egyesülve óriási emlékezőtehetséggel és az egész irodalom áttekintésével, mindezek együttvéve első helyet biztosítottak számára az ornithologia területén.

SHARPE az ornithologiai tudás valóságos kincstartója volt, a kincstartók irigy és titkolódzó természete nélkül: egész tudása rendelkezésére állott mindenkinek, a ki hozzá fordult és ő kész örömmel szolgált, csak úgy szórta a kincset. És e mellett igazán jó, mélyenérző ember volt, a kit mindenki — a ki csak érintkezett vele — szeretett és tisztelt.

A mikor 1900-ban Párisban arról volt szó, kit kellene az angol szakemberek közül a Londonba tervezett 1905. évi IV. nemzetközi Ornithologiai Kongresszus elnökévé megválasztani, egyhangúlag SHARPE választotta meg, tudományos rátermettségén kívül azért is, mert nem volt irigye, nem volt riválisa és igazán közszeretben állott.

Az a „monumentum a ereperennius“, a melyet SHARPE magának az ornithologiai tudás területén állított, az egyén szempontjából véve valóban óriási. Iratai, a melyek szerkesztői, rendszerezői és a természetben kutató-megfigyelő ornithologus szerepéből fakadtak, jellemzik nagy becsét. A British Museum madarairól kiadott 27 kötetes Catalogus túlnyomó nagy része az ő műve; a „Hand List of Birds“ négy kötete az ő tollából eredt; DRESSER Európa madarairól szóló remekművének eszméje és tervezete SHARPE-től való, részt is vett a mű kiadásában addig az időpontig, a

Richard Bowdler Sharpe

1847—1909.

Durch den Tod unseres wahren Freundes, RICHARD BOWDLER SHARPE, verlor die Ornithologie einen der wenigen Fachmänner, die eine sichere Übersicht über sämtliche bekannte Formen der Vogelwelt besaßen. Nicht nur seine Stellung am British Museum, dessen ornithologische Abteilung mit wenigen Ausnahmen alles enthält, was über Vogelarten wissenschaftlich festgestellt ist, sondern auch sein riesiges ornithologisches Talent, im Verein mit einem riesigen Gedächtnis und der umfassenden Kenntnis der Literatur, sicherten ihm eine dominierende Stellung in der Gesamtheit der Ornithologie.

SHARPE war ein wahrer Thesaurarius ornithologischen Wissens, jedoch ohne die gewöhnliche Eigenschaft der Schatzmeister, jene des Geizes und der Geheimtuerei: sein ganzes Wissen stand jedem zu Diensten, der sich an ihn wendete und er spendete mit vollen Händen. Dabei war SHARPE ein wirklich guter und tiefgemüthlicher Mensch, den alle, mit denen er in Berührung kam, liebten und verehrten.

Als es sich in Paris im Jahre 1900 darum handelte, welcher englische Fachmann für die Präsidentschaft des für London geplanten IV. internationalen Ornithologischen Kongresses — 1905 — zu wählen wäre, wurde SHARPE einstimmig ausser wissenschaftlicher Eignung auch deswegen gewählt, weil er daheim keine Neider, keine Rivalen hatte und wirklich beliebt war.

Das „Monumentum aere perennius“, welches sich SHARPE auf dem Gebiet ornithologischen Wissens setzte, ist für den einzelnen Menschen wirklich riesig zu nennen. Seine Arbeiten als redigierender, klassifizierender und im Freien forschender Ornithologe charakterisieren seinen grossen Wert.

Die weit grössere Hälfte der siebenundzwanzig Bände des Cataloges über die Vögel des British Museum sind seine Arbeit, die vier Bände der „Hand List of Birds“ flossen aus seiner Feder; die Idee und der Plan von DRESSERS Prachtwerk der Vögel Europas

mikor a British Museumhoz hivatott meg, a hol azután más, nagyobb kötelességek vártak rá és vették igénybe. A monografiák egész sora ered SHARPE-tól; ilyenek a jégmadarakról, a fecskéről stb. szólnak.

Reánk magyarokra emlékezetes marad, hogy osztályozó művét: „A Review of Recent Attempts to Classify Birds. An adress delivered before the Second internat. Ornith. Congress on the 18th of May 1891. Budapest (published by the Office of the Congress)“ Budapesten adta ki. Sőt az anyagról előadást is tartott nekünk itt Budapesten. Ez idő óta igaz barátja volt a magyaroknak és melegen támogatta ornithologiai törekvéseinket.

Bár SHARPE londoni gyermek, tehát telivér angol volt, még sem volt meg benne fajának sokszoros ridegsége és feszsége.

Szíve mélyéig jó, kedélyes ember volt; még nyomai sem voltak benne azoknak az allűröknek, a melyek bizonyos tudósok elengedhetetlen jellemzői; innen volt az, hogy a hol csak megjelent, a társalgás hangja legott szívélyessé vált.

Az 1891. évi második nemzetközi Ornithologiai Kongresszusra Majna-Frankfurtból érkezett megszakítás nélkül utazva HARTERT ERNŐ és BÜTTIKOFER JÁNOS kíséretében Budapestre. Nagy diagramjaival fölszerelve, csengő hangon tartotta meg angol professzori talárban előadását az ásványtani intézet előadótermében; kötelessége teljesítése után, egészen „a mi SHARPE-nk“ lett. A jókedv azon a bucsúlakomán érte el tetőpontját, a melyet az István főherczeg szállóban rendeztünk obligát cigányzene mellett. Mint FATIO elnöktársa megeresztettem egy felköszöntőt — a magam módja szerint — barátainkká vált vendégeinkre, a mire hirtelen fölemelkedett BÜTTIKOFER, hogy száraz, hollandus modorában engedélyt kérjen egy egészen új dal előadására. Hollandus és új dal! hogy fér ez össze? Meghagytam a cigánynak, zendítsen rá rögtön az első versszak után és kísérje a többi strófát, a mi a cigánynál elvégre is könnyű dolog. BÜTTIKOFER belefogott:

stanimt von SHARPE, auch nahm er an der Herausgabe des Werkes bis zu dem Zeitpunkte teil, wo er an das British Museum berufen wurde, wo ihn dann andere, grosse Pflichten in Anspruch nahmen. Eine Reihe von Monographien verdankt SHARPE ihr Entstehen, so jene über die Eisvögel, die Schwalben etc.

Für uns Ungarn ist es denkwürdig, dass er sein klassifikatorisches Werk: „A Review of Recent Attempts to classify Birds. An address delivered before the Second internat. Ornith. Congress on the 18th of May 1891. Budapest (published by the Office of the Congress)“ in Budapest herausgab. Ja er hielt uns hier in Budapest, im Talar, einen Vortrag über diese Materie.

Seit dieser Zeit war er ein wahrer Freund der Ungarn und ein warmer Förderer unserer ornithologischen Bestrebungen.

Trotzdem SHARPE ein Londoner Kind, also Vollblut-Engländer war, hatte er nichts von der Steifheit und Gemessenheit seiner Race an sich. Er war von Herzen aus ein grundguter, urgemütlicher Mann, ohne eine Spur gewisser Alluren, welche zum Requisitorium gewisser Gelehrten gehören; daher kam es, dass wo immer er erschien, der Ton sofort ein herzlicher wurde.

Auf den II. internationalen Ornithologen-Kongress 1891 kam SHARPE von Frankfurt a/M. an in ununterbrochener Fahrt, in Begleitung von ERNST HARTERT und JOHANN BÜTTIKOFER nach Budapest. Mit seinen riesigen Diagrammen ausgerüstet, hielt er mit heller Stimme seinen Vortrag im Hörsale des mineralogischen Institutes und war dann, der Pflicht ledig, ganz „unser SHARPE.“ Den Clou der guten Laune bildete das Abschiedsmal im Hotel Erzherzog Stefan, mit in Ungarn obligater Zigeunermusik. Als Kopräsident (neben Fatio) liess ich einen Toast eigener Art auf unsere zu Freunden gewordenen Gäste los und plötzlich erhob sich BÜTTIKOFER, um in seiner trockenen, holländischen Art die Erlaubnis zu erbitten ein ganz neues Lied vortragen zu dürfen. Ein Holländer und ein neues Lied! wie reimt sich das? Ich sagte dem Zigeuner, er solle nach der ersten Strophe sofort einfallen, was ja für diese Race keine Schwierigkeit bietet. BÜTTIKOFER begann also:

Robog Sharpe Londonból
 Juppeidi juppeida!
 Családfát hoz javából
 Juppeidia da!
 Büttikofer vele van
 Juppeidia heiszassza
 Jó Hartertel: hároman
 Juppeidia da!

A második versszakba a cigány már bele-
 vágott, azután vele énekelt az egész tár-
 saság. Így fejlődött ki az az állapot, a mit
 a németek „óriási jókedvnek“ neveznek —
 a mi SHARPE-nk szinte úszott a boldogságban,
 hol tapsolt, hol meg az oldalát fogta. Elemé-
 ben volt: azt akarta, mindig legyen az egész
 világ jó és vidám.

A Kongresszus három, más-más irányú
 kirándulással végződött. SHARPE a Fertő-tóra
 induló csoporthoz szegődött. Az egész úton,
 a melyet Madarász Gyula rendezett és veze-
 tett, mindenütt tárva-nyitva várták kastélyok
 és házak a messze idegenből jövő vendégeket.
 Itt tudta azután meg SHARPE: mi az a magyar
 vendégszeretet; volt is része benne, ki is
 ürtette kelyhét fenéig. Ezt sohasem tudta
 elfeledni; Párisban is — 1900 —, Londonban
 is — 1905 — megemlékezett róla.

Londonban bepillantást engedett nekünk
 családi életébe is; vendégül látta birtokán
 minden ország ornithologusát. Családját min-
 denkor szíven hordozta és látni és hallani
 kellett, milyen gyöngéden bánt „my little
 Daughters“-jaival, a kik szorgalmas méhek
 gyanánt rajongták körül.

SHARPE-nak — úgy, mint a legtöbb angol
 tudósnak — nem adatott meg, hogy a pátriár-
 kák nagy korát megérje. Nevét így is kitörülhe-
 tetlenül írta be kedves tudományágunk év-
 könyveibe és mindazok szívébe is, kik ismerték.

SHARPE kezdettől — 1894-től — fogva tisz-
 teleti tagja volt a Kir. Magyar Ornithologiai
 Központnak.

Tisztelet emlékének!

H. O.

Sharpe kommt von London her,
 Juppeidi juppeida!
 Bringt uns einen Stammbaum her,
 Juppeidia da!
 Büttikofer ist dabei
 Juppeidia heisassa!
 Mit dem Hartert sind es drei,
 Juppeidia da!

Die nächste Strophe intonierte schon die
 Zigeunermusik mit ganzer Kraft und dann
 fiel die ganze Gesellschaft ein. Es entwickelte
 sich der Zustand, den die Deutschen mit
 „ungeheurer Heiterkeit“ bezeichnen — und
 unser SHARPE schwamm förmlich in Seligkeit,
 bald klatschte er, bald hielt er sich die
 Seiten. Er schwamm in seinem Element: er
 wollte, dass die ganze Welt gut und fröhlich
 sein soll.

Den Beschluss des Kongresses machten
 Ausflüge in drei Richtungen. SHARPE schloss
 sich jener Gruppe an, die zum Fertő-See ging.
 Auf der ganzen Tour, welche unser Ornitho-
 loge JULIUS VON MADARÁSZ arrangierte und führte,
 standen die Tore aller Herrschaftshäuser
 angelweit offen, um die „Gäste aus weiter
 Ferne“ zu empfangen. Hier erfuhr dann SHARPE:
 was ungarische Gastfreundschaft ist, er leerte
 den Kelch derselben bis zur Neige. Das hat
 er uns nie vergessen. In Paris — 1900 —
 und in London — 1905 — kam er stets
 darauf zurück.

In London liess er uns einen Blick in sein
 Familienleben werfen, er empfing die Ornitho-
 logen aller Herren Länder auf seiner Beszung.
 Seine Familie trug er stets in seinem warmen
 Herzen und man musste es sehen und
 hören, wie zart er mit seinen „my little
 Daughters“ umging, die ihn wie emsige Bienen
 umgaben.

Es war SHARPE nicht gegönnt, so wie den
 meisten englischen Gelehrten, das hohe Patri-
 archen-Alter zu erreichen. Er schrieb aber
 doch seinen Namen unauslöschlich in die
 Annalen unseres lieben Wissenszweiges und
 in die Herzen aller, die ihn kannten.

SHARPE war seit Beginn — 1894 — Ehren-
 mitglied der Kön. Ungarischen Ornitholo-
 gischen Centrale.

Ehre seinem Andenken!

O. H.

Dr. Giglioli Hillyer Henrik.

DR. GIGLIOLI H., Olaszország legjelentősebb ornithologusainak és általában zoológusainak egyike, 1909 december 15-én, tehát tíz nappal BOWDLER SHARPE halála előtt, hunyt el. Halála a nemzetközileg működő ornithologusok idősebb gárdájára nagy veszteség; GIGLIOLI szoros barátságban állott velük és tevékeny részt vett a nemzetközi Kongresszusokon.

DR. GIGLIOLI H. 1845-ben született Londonban; de tanulmányait hazájában, a pisai egyetemen végezte. A „Magenta“ olasz királyi hajó kutató útjában részt vett; utána — 1865 — meghivatott a firenzei egyetemre, a hol élete végéig intenzív tevékenységet fejtett ki a zoológia és speczialisan az ornithologia terén; ez utóbbinak eredménye többek között az „Avifauna italica“ című műve, mely 1906-ban második kiadást ért.

Magyarországgal a második nemzetközi ornithologiai Kongresszus idejében, 1891-ben jött érintkezésbe, a mikor elfogadta az Ornithogeographia referensi tisztét és referátumát is beküldte, a mely „L'avigografia. Rassegna introduttiva, del DR. E. H. GIGLIOLI Prof. ord. di Zoologia“ etc. nel R. Istituto di studi superiori in Firenze“ cím alatt jelent meg a Kongresszus főjelentésében — Compte rendu. — Mint a Kongresszus egyik referense, GIGLIOLI is kinevezett az 1894. alakult kir. Magyar Ornith. Közp. tiszteleti tagjává.

Nyugodjék békében!

Wiser Vincze lovag.

Ez év folyamában halt meg Grazban WISER VINCZE LOVAG, cs. kir. kománytanácsos, az osztrák madárbarátok grazi szövetségének elnöke, intézetünk becsült tiszteleti tagja, oly férfi, a kinek a humanus lényé felülemelkedett minden politikai visszavonásnak, ki a humanitást önmagáért nagyratartotta és gyakorolta, a mellett intézetünknek melegérszű barátja volt. E férfiú nemes lényéről és azokéről is,

Aquila XVII.

Dr. Enrico Hillyer Giglioli.

DR. E. GIGLIOLI, einer der bedeutendsten Ornithologen und überhaupt Zoologen Italiens, starb am 15. Dezember 1909, also zehn Tage früher als BOWDLER SHARPE. Sein Heimgang bedeutet einen grossen Verlust für die ältere Garde der international wirkenden Ornithologen, mit denen GIGLIOLI eng befreundet war, und stets gerne tätigen Anteil an den Arbeiten der internationalen Kongresse nahm.

DR. E. GIGLIOLI ward im Juni 1845 in London geboren, absolvierte jedoch seine Studien in seiner Heimat an der Universität Pisa. Er nahm an der Forschungsreise des kön. italiänischen Schiffes „Magenta“ teil und erhielt darnach — 1865 — einen Ruf als Professor an die Universität Florenz, wo er bis zu seinem Lebensende eine intensive Tätigkeit auf dem Gebiete der Zoologie und speziell der Ornithologie entfaltete. deren Frucht u. A. seine „Avifauna italica“ ist, die 1906 eine zweite Auflage erfuhr.

Ungarn trat er im Jahre 1891, zur Zeit des II. Internationalen Ornithologischen Kongresses näher, anlässlich dessen er das Referat über Ornithogeographie übernahm und einsendete; dasselbe führte den Titel „L'avigografia. Rassegna introduttiva, del Dr. E. H. GIGLIOLI Prof. ord. di Zoologia etc. nel R. Istituto di studi superiori in Firenze“ und erschien im „Compte rendu“ des Kongresses. Wie alle Referenten des Kongresses wurde auch E. GIGLIOLI zum Ehrenmitgliede der 1894 entstandene königl. Ung. Ornith. Centrale ernannt.

Friede seiner Asche!

Vinzenz Ritter von Wiser.

Im Laufe dieses Jahres starb in Graz der k. k. Regierungsrat VINZENZ RITTER VON WISER Präsident des „Österreichischen Bundes der Vogelfreunde, Graz“, unser verehrtes Ehrenmitglied; ein Mann, dessen humanes Wesen über allen politischen Hader erhaben war, der die Humanität um ihrer selbstwillen hochhielt und ausübte und dabei ein warmer Freund unserer Anstalt war. Glänzender als alle schö-

a kik követték, a legékesebb szavaknál fényesebben tanuskodik Graznak és környékének madárvilága, mely letett a vadságról és az ember iránti bizodalmaival jótékony és mély hatást gyakorol a természet minden barátjának kedélyére.

Béke hamvainak!

nen Worte spricht für den Edelmut des Mannes und aller, die ihm als Führer folgten und ihn verehrten, die Vogelwelt in und um Graz, welche jeder Furcht vor dem Menschen bar, bis zum Greifen kirre das Gemüt eines jeden Naturfreundes wohlthätig und tief berührt.

Friede seiner Asche!

INDEX ALPHABETICUS AVIUM.

- Accentor modularis* (L.). 9. 122.
Accipiter nisus (L.). 136. 138. 139. 265. 288.
Acrocephalus arundinaceus (L.). 9. 123. 225. 233. 270.
 — *dumetorum* Blyth. 280.
 — *palustris* (Bechst.) 10. 124. 233.
 — *streperus* (Vieill.). 10. 124.
 — — *horticolus* (Naum.) 10.
Aegithalus caudatus (L.). 288.
Alauda arborea L. 10. 121. 134. 281.
 — *arvensis* L. 5. 10. 120. 121. 125. 130. 135. 136. 138. 225. 280. 281. 288. 289.
 — *cristata* L. 225.
Ampelis garrula (L.). 14. 233.
Anas boschas L. 14. 120. 121. 125. 233. 270.
 — *crecca* L. 14. 120. 121. 147. 281.
 — *penelope* L. 14. 121.
 — *querquedula* L. 15. 121.
 — *strepera* L. 15. 121. 281.
Anser albifrons (Scop.) 15.
 — *anser* (L.). 15. 120. 121. 225. 235. 281.
 — *fabalis* Lath. 15. 120. 125.
Anthus campestris (L.). 15. 123. 288.
 — *cervinus* (Pall.) 15. 124.
 — *pratensis* (L.). 15. 122. 281.
 — *spipoletta* (L.) 16.
 — *trivialis* (L.). 16. 123. 225. 288.
Aquila chrysaëtus L. 287.
 — *maculata* (Gm.). 16. 122. 288.
 — — *clanga* Pall. III. V. 123.
 — *melanaëtus* (L.). 235. 236.
 — *pennata* Gm. 123.
Archibuteo lagopus (Brünn.). 16. 168—173. 287. 289.
Ardea alba L. 16. 121. 230. 231. 249.
 — *cinerea* L. 3. 16. 120. 122. 125. 130. 225. 231. 234. 249. 269. 273.
 — *garzetta* L. 18. 123. 231. 269. 270.
 — *purpurea* L. 18. 122. 225. 230. 231. 232. 251. 252. 269.
 — *ralloides* Scop. 19. 123. 231. 232. 233. 234.
Ardetta minuta (L.). 19. 124. 233.
- Asio accipitrinus* (Pall.). 120. 273.
 — *otus* (L.). 168. 176. 179. 225. 285. 286. 287. 288.
Astur palumbarius (L.). 286. 287.

Botaurus stellaris (L.). 19. 120. 122. 287.
Buteo buteo (L.). 19. 120. 121. 136. 138. 139. 168. 173—176. 285. 286. 287. 288.
 — *Zimmermannae* Ehmke. 287.

Calamodus aquaticus (Gm.). 123.
 — *melanopogon* (Temm.). 122.
 — *schoenobaenus* (L.). 19. 123. 233. 287. 288.
Cannabina cannabina (L.) 19. 120. 134. 288.
 — *flavirostris* (L.). 19.
 — *linaria* (L.). 287.
Caprimulgus europaeus L. 19. 124. 125.
Carduelis carduelis (L.). 20. 120. 225.
Cerchneis cenchris (Naum.). 124.
 — *tinnunculus* (L.). 20. 120. 121. 139. 214—218. 225. 270. 281. 285. 287.
Cerchneis vespertinus (L.). 20. 124. 205—214. 224. 225. 234. 280. 285.
Certhia familiaris L. 287. 288.
Charadrius alexandrinus L. 20. 122. 225. 235.
 — *dubius* Scop. 20. 123.
 — *pluvialis* L. 20. 122.
Chelidonaria urbica (L.). 2. 21. 123. 125. 130. 148. 225. 254. 267. 274. 289.
Chloris chloris (L.). 26. 121. 134. 225. 288.
Ciconia ciconia (L.). II. V. 26. 122. 125. 130. 131. 134. 136. 137. 138. 139. 141—147. 149. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 236—247. 256. 258. 259. 260. 261. 267. 274. 276. 279. 280. 281. 285. 286.
 — *nigra* (L.). 33. 122. 125. 130. 225. 235.
- Circaëtus gallicus* (Gm.). 122.
Circus aeruginosus (L.). 33. 120. 122.
 — *cyaneus* (L.) 33. 120. 121. 288.
 — *macrurus* (Gm.). 122.
 — *pygargus* (L.). 33. 120. 122.
Clivicola riparia (L.). 2. 33. 123.
Coccothraustes coccothraustes (L.). 34. 225.
Colaeus monedula (L.). 34. 233. 288.
Columba livia L. 120.
 — *oenas* L. 6. 34. 120. 121. 125. 130. 233. 280. 281.
 — *palumbus* L. 6. 38. 120. 121. 126. 130. 233. 289.
Colymbus auritus L. 124.
 — *cristatus* L. 42. 120. 122. 280.
 — *fluviatilis* Tunst. 42. 120. 122. 225.
 — *griseigena* Bodd. 42. 122.
 — *nigricollis* (Brhm.) 42. 122.
Coracias garrula L. 2. 6. 42. 124. 126. 128. 130. 233. 287.
Corvus cornix L. 137. 141. 147. 233. 265. 266. 270. 279.
 — *frugilegus* L. 43. 136. 138. 171. 225. 234. 258. 269. 270. 280. 288.
Coturnix coturnix (L.). 3. 44. 124. 126. 130. 150—167. 173. 175. 214. 225. 274. 280. 281.
Crex crex (L.). 3. 47. 124. 130. 160. 163.
Cuculus canorus L. 5. 49. 123. 126. 130. 143. 233. 278. 280. 281.
Cyanecula suecica (L.). 55. 122. 141. 280.
Cygnus cygnus (L.). 55. 280.

Dafila acuta (L.). 56. 121.
Dendrocopos major (L.). 233. 287.
 — *minor* (L.). 287.

Emberiza calandra L. 56. 120. 121. 169. 172. 289.
 — *cia* L. 56. 122.
 — *citrinella* L. 171. 172. 177. 178. 217. 233. 288.

- Emberiza hortulana* L. 56.
 — *schoeniclus* L. 56. 120. 121. 209. 210. 213. 233. 288.
Erismatura leucocephala (Scop.) 121.
Erithacus rubecula (L.). 56. 120. 122. 130. 131. 139. 264.
 — — *melophilus* Hart. 148.

Falco lanarius L. Pall. 121. 270.
 — *merillus* (Gerini). 56.
 — *peregrinus* Tunst. 287.
 — *subbuteo* L. 57. 123.
Fringilla coelebs L. 57. 120. 121. 136. 138. 177. 178. 214. 217. 225. 233. 264. 270. 280.
 — *montifringilla* L. 57. 288.
Fulica atra L. 57. 121. 225. 281.
Fuligula clangula (L.). 57.
 — *ferina* (L.). 57. 121. 233.
 — *fuligula* (L.). 58. 120. 121. 287.
 — *marila* (L.) 122.
 — *nyroca* (Güld.) 58. 121. 233. 270.

Gallinago gallinago (L.). 58. 120. 121. 271.
 — *gallinula* (L.). 58. 121. 225.
 — *major* Gm. 58. 122.
Gallinula chloropus (L.). 58. 120. 122. 126. 225. 233.
Garrulus glandarius (L.). 171. 172. 288.
Gavia arcticus (L.) 58.
Glareola melanoptera (Pall.) 59.
 — *pratincta* (L.) 123. 225. 234. 235. 261. 271.
Glaucidium noctuum (Retz.) 270. 289.
Grus grus (L.). 4. 59. 122. 130. 136. 138. 139. 241. 280.
Gyps fulvus (Gm.) 271.

Haematopus ostrilegus L. 122.
Himantopus himantopus (L.) 60. 123. 234.
Hirundo rustica L. 2. 61. 123. 126. 130. 140. 142. 147—149. 225. 226. 252. 253. 254. 267. 274. 278. 280. 281. 285.
 — — *gutturalis* (Scop.) 148.
Hydrochelidon hybrida (Pall.) 124.
 — *leucoptera* (Meissn. et Schinz). 69. 124. 235.
 — *nigra* (L.). 69. 124. 224. 225. 233.
Hypolais hypolais (L.) 69. 124. 277. 287. 288.

Jynx torquilla L. 2. 6. 69. 123. 130. 225. 262. 263. 281. 287. 288.

Lanius collurio L. 70. 124. 126. 130. 131. 225. 255. 256. 263. 267. 268. 270. 287. 288. 289.
 — *excubitor* L. 263.
 — *minor* Gm. 71. 124. 225. 270. 281. 288.
 — *senator* L. 71. 124.
Larus canus L. 121.
 — *fuscus* L. 287.
 — *minutus* Pall. 71. 123.
 — *ridibundus* L. 71. 121. 143. 146—149. 220. 221. 222. 225. 233. 234. 247. 248. 249. 255. 256. 270. 275. 280. 285. 286. 288.
Limosa limosa (L.). 71. 122. 140.
Locustella fluviatilis (Wolf.). 71. 124. 287. 288.
 — *luscinioides* (Sav.). 72. 123. 270.
 — *naevia* (Bodd.). 72. 124.
Loxia curvirostra (L.). 225. 272. 288.
Luscinia luscinia (L.) 3. 72. 123. 126. 130. 279. 280. 287.
 — *philomela* (Bechst.). 74. 124. 126. 130. 270. 280.

Mergus albellus L. 75.
 — *merganser* L. 75.
Merops apiaster L. 75. 124. 274.
Micropus apus (L.). 2. 76. 124. 127. 133. 225. 235. 254. 280.
Milvus migrans (Bodd.). 76. 122. 225. 233. 270.
 — *milvus* (L.). 76. 121.
Monticola saxatilis (L.) 76. 124.
Motacilla alba L. 5. 77. 120. 121. 127. 130. 142. 143. 225. 262. 280. 281.
 — — *lugubris* Temm. 148.
 — *boarula* Penn. 5. 82. 120. 121. 130.
 — *flava* L. 85. 123. 287.
 — — *rayi* (Bp.) 148.
Muscicapa atricapilla L. 84. 86. 123. 280. 288.
 — *collaris* Bechst. 86. 123. 281.
 — *grisola* L. 87. 124. 225. 226. 270. 289.
 — *parva* Bechst. 87. 124. 270. 271. 276.

Numenius arcuatus (L.) 87. 121. 136. 138. 140. 235. 281.
 — *phaeopus* (L.). 88. 122. 281.
 — *tenuirostris* Vieill. 88. 122.
Nycticorax nycticorax (L.). 88. 123. 225. 230. 231. 232. 234. 249. 251. 269. 273.

Oedienemus oedienemus (L.). 88. 123.
Oriolus oriolus (L.). 4. 88. 124. 127. 130. 225. 226. 233. 270. 273. 274. 280. 288. 289.

Ortygometra parva (Scop.). 91. 122.
 — *porzana* (L.). 92. 123. 225.
 — *pusilla* (Pall.). 92. 123.
Otocorys alpestris (L.) 287.

Pandion haliaëtus (L.). 92. 123. 270.
Parra jacana L. 272.
Parus ater L. 266. 267.
 — *cristatus* L. 287.
 — *coeruleus* L. 225. 233. 263. 264. 287.
 — *major* L. 225. 233. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 270. 287. 288.
 — *palustris* L. 263. 264. 270. 287.
Passer domesticus (L.). 171. 172. 262. 287.
 — *montanus* (L.). 233. 261.
Pastor roseus (L.) 92. 272.
Pavonella pugnax (L.). 92. 121. 281.
Perdix perdix (L.). 150—167. 171—175. 214. 266.
Pernis apivorus (L.) 124.
Phalacrocorax carbo (L.). 92. 122. 269.
 — *pygmaeus* (Pall.). 92. 122.
Phylloscopus acredula (L.). 3. 92. 122. 130. 280. 281. 288.
 — *sibilator* Bechst. 95. 123. 281. 287. 288.
 — *trochilus* (L.). 95. 123. 280. 288.
Pica pica (L.). 176. 178. 225. 234.
Picus viridis L. 225. 233. 287.
Pinicola erythrinus (Pall.) 280.
Pisorhina scops (L.) 124.
Platalea leucorodia L. 95. 122. 249.
Plegadis falcinellus (L.). 95. 123. 234.
Pratincola rubetra (L.). 95. 123. 287. 288.
 — *rubicola* (L.). 96. 121. 130. 131.
Puffinus puffinus yelkouanus (Acerbi). 289.
Pyrrhula pyrrhula (L.) 288.

Rallus aquaticus L. 96. 120. 122. 287.
Recurvirostra avocetta. L. 123.
Regulus ignicapillus (Brhm. Temm.). 96.
 — *regulus* (L.). 96. 288.
Remiza pendulina (L.). 96. 233.
Rissa tridactyla (L.) 122.
Ruticilla phoenicura (L.). 96. 120. 123. 128. 130. 233. 280. 287.
 — *tithys* (L.). 97. 122. 130. 225. 233. 281. 287.

Saxicola oenanthe (L.). 98. 123. 130. 131. 148. 281.
Scolopax rusticola L. 6. 98. 120. 122. 127. 130. 136. 138. 142. 143. 280. 285.

- Serinus serinus (L.). 104. 123. 281.
 Sitta europaea L. 287.
 Spatula clypeata (L.). 104. 122.
 Stercorarius parasiticus (L.). 287.
 Sterna caspia Pall. 104.
 — hirundo L. 104. 123. 233. 270.
 — minuta L. 124.
 Strix flammea L. 285.
 Sturnus vulgaris L. 6. 104. 120. 121.
 127. 130. 225. 227. 233. 274. 280.
 Sylvia atricapilla (L.). 107. 123. 130.
 131. 280. 289.
 — curruca (L.). 107. 123. 225. 277.
 289.
 — nisoria (Bechst.). 107. 124. 287.
 — simplex Lath. 107. 124. 233. 277.
 Sylvia sylvia (L.). 108. 124.
 Syrnum aluco (L.). 225.
 — uralense (Pall.). 225.
 Tetrao tetrix L. 137.
 Totanus fuscus (L.). 108. 122. 281.
 — glareola (L.). 108. 123. 234.
 — hypoleucus (L.). 108. 123.
 — nebularius (Gunn.). 108. 122. 137.
 289.
 — ochropus (L.). 108. 122. 234.
 — stagnatilis (Bechst.). 108. 123.
 — totanus (L.). 108. 120. 121. 234.
 Tringa alpina L. 108. 122. 289.
 — minuta Leisl. 123.
 — subarcuata (Güld.). 123.
 Troglodytes troglodytes (L.) 264.
 Turdus iliacus L. 109. 120. 121.
 — merula L. 109. 120. 121. 225. 288.
 — musicus L. 109. 121. 130. 131. 139.
 225. 280.
 — pilaris L. 109. 225. 288.
 — torquatus L. 110. 120. 122.
 — — alpestris Brhm. 287.
 — viscivorus L. 225.
 Turtur turtur (L.). 3. 110. 124. 127.
 130. 225. 233. 281.
 Upupa epops L. 5. 113. 123. 127. 130.
 225. 280. 281. 287.
 Vanellus vanellus (L.). 6. 117. 121.
 127. 130. 225. 235. 280. 281.
 Vultur monachus L. 136. 138. 271.

E R R A T A.

Pag. 194, alulról 16 sor:

„mely végtelen sok, finom, egymás mellé sorakozó, kissé hullámosan lefutó, gyakorta elágazó csatornácskából áll.“ helyesen a következő: *melyet végtelen sok, finom, egymás mellé sorakozó, kissé hullámosan lefutó, gyakorta elágazó csatornácska hat át.*

Pag. 194, 16. Zeile v. unten:

statt . . . . . „welches aus unendlich vielen, feinen, dicht bei einander stehenden, etwas wellenförmig verlaufenden, oft sich verästelnden Rührchen besteht.“ ist zu setzen: *welches von unendlich vielen feinen, dicht bei einander stehenden, etwas wellenförmig verlaufenden oft sich verästelnden Rührchen durchsetzt wird.*

J. F. NAUMANN: „Falco clanga“. Reliquia.

FÖLDVÁRY ÉS BERNÁTFALVAI
FÖLDVÁRY MIKLÓS
1802—1837.

NIKOLAUS FÖLDVÁRY
DE FÖLDVÁR ET BERNÁTFALVA
1802—1837.

J. F. NAUMANN: „Falco clanga“. Reliquia.

„Ad viv. pinx. Pest 21 Sept. 1835.“

FÖLDVÁRY ÉS BERNÁTFALVAI
FÖLDVÁRY MIKLÓS
1802—1837.

NIKOLAUS FÖLDVÁRY
DE FÖLDVÁR ET BERNÁTFALVA
1802—1837.

Előfizetés.

A Magyar Királyi Ornithologiai Központ folyóirata az

AQUILA

szerkeszti: HERMAN OTTÓ

évenként négy füzetben, az évfolyam 35—50 ívnyi terjedelemben jelenik meg.

Egy évfolyam előfizetési ára a belföld számára 16 korona (a k. m. Természettudományi Társulat és Országos Erdészeti Egyesület tagjai 10 koronáért kapják); a külföld számára 25 frank. Az előfizetési pénzek a „**Magyar Királyi Ornithologiai Központ**, Budapest, VIII. ker., József-körút 65. sz. I. emelet” cím alatt küldendők be. Félévi előfizetést nem fogadunk el.

A folyóiratot a tiszteleti és levelezőtágok, kik közölni való kéziratokat, vagy a könyvtár részére nyomtatványokat küldenek be, valamint a jelentéseiket rendszeren beszolgáltató megfigyelők tisztelet-példányul kapják.

Pränumeration.

Das Organ der **Königlich Ungarischen Ornithologischen Centrale**

AQUILA

Redacteur: OTTO HERMAN

erscheint jährlich in 4 Heften, der Band in der Stärke von 35—50 Bogen.

Der Pränumerationspreis für einen Jahrgang beträgt für das Inland 16 Kronen, für das Ausland 25 Frank. Die Pränumerationsgelder sind an die „**Königlich Ungarische Ornithologische Centrale**, Budapest, VIII., József-körút 65.“ einzusenden. Halbjährige Pränumeration wird nicht angenommen.

Ehren- und korrespondierende Mitglieder, die Manuskripte für die Zeitschrift oder Publikationen für die Bibliothek einsenden, dann die ständigen Beobachter, die ihre Berichte regelmässig einsenden, bekommen die Zeitschrift gratis.

Abonnement.

Le journal du **Bureau Central Ornithologique Royal Hongrois**

AQUILA

Rédacteur: OTTO HERMAN

paraît en quatre fascicules par an, formant un volume de 35 à 50 feuilles environ.

Le prix de l'abonnement pour un an est de 16 couronnes pour la Hongrie, et de 25 francs pour l'étranger. Les montants d'abonnement sont à adresser au „**Bureau Central Ornithologique Royal Hongrois**“ à Budapest, VIII., József-körút 65.

On n'accepte pas des abonnements pour moins qu'un an.

MM. les membres honoraires et correspondants, qui envoient des manuscrits pour le journal ou des publications pour la bibliothèque, comme aussi MM. les observateurs réguliers du Bureau reçoivent le journal gratuitement.

Reilly

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 00979 3274